

**INFORMATSIOON JA
DOKUMENTATSIOON
Raamatu tiitelleht**

**Information and documentation
Title leaves of books**

EESTI STANDARDI EESSÕNA

Käesolev Eesti standard on rahvusvahelise standardi ISO 1086:1991 "Information and documentation – Title leaves of books" ingliskeelse teksti tõlge eesti keelde.

Täiendavalt ISO 1086:1991 tekstile on jaotistesse 5.1, 5.3, 5.6 ja 5.7 juurde tõlgitud sätteid viidatud standarditest. Tõlkija – Sirje Nilbe (Eesti Rahvusraamatukogu).

Eesti standardi kavandi koostas standardimise tehnilise komitee EVS/TK 22 "Informatsioon ja dokumentatsioon" töörühm koosseisus: Aurika Gergeležiū (Eesti Rahvusraamatukogu, töörühma juht), Sirje Nilbe (Eesti Rahvusraamatukogu), Signe Siim (Eesti Kirjastuste Liit), Leili Tenno (Eesti Rahvusraamatukogu) ja Ainiki Väljataga (Autorihüvitusfond).

Tõlkesse lisatud selgitavad märkused on standardi tekstis eristatud fraasiga "Eesti standardi märkus". Standardi jaotises 3 "Terminid ja määratlused" on eesti terminite juures esitatud ka inglise termin, täiendavalt on määratletud termin "kordustrükk". Mõningatel juhtudel ei ole Eesti standardis toodud ISO 1086 terminite määratluste identseid tõlkeid, vaid neid on kohandatud, võttes aluseks terminid määratlenud standardite uusimad väljaanded. Eesti standardisse on lisatud nõuded nootide tiitellehel esitatavate andmete kohta (vt jaotis 5.8) ja teatmelisa NA näidetega raamatu tiitellehe vormistamise kohta.

Standardi tekstis on "organisatsioon" kasutusel üldmõistena, mis hõlmab ka asutusi, ettevõtteid jmt.

Standardi eesmärk on anda juhtnööre raamatute koostajatele ja kirjastajatele andmete esitamiseks raamatu tiitellehel.

Standardi kavandi on heaks kiitnud standardimise tehniline komitee EVS/TK 22 "Informatsioon ja dokumentatsioon".

Rahvusvaheline standard ISO 1086:1991 on üle võetud Eesti standardiks EVS-ISO 1086:2006, mis on kinnitatud Standardikeskuse 02.02.2006. a käskkirjaga nr 12.

Standard jõustub selle kohta EVS Teataja 2006. aasta märtsikuu numbris teate avaldamisega.

This standard contains an Estonian translation of the English version of the International Standard ISO 1086:1991 "Information and documentation – Title leaves of books".

Explanatory notes added to the original text are distinguished in this text with a phrase "Eesti standardi märkus". To the original text is also added an additional term "3.7.1 kordustrükk" (reprint), the subclause 5.8 describing the information to be printed on title leaves of printed music, and a national annex NA (informative), including examples for presentation of title leaves.

The International Standard ISO 1086:1991 has the status of an Estonian National Standard.

Standardite reprodutseerimis- ja levitamiseõigus kuulub Eesti Standardikeskusele

SISUKORD

EESSÕNA.....	IV
1 KÄSITLUSALA	1
2 NORMATIIVVIITED	1
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	2
4 TIITELLEHTEDE ANDMESTIK	5
4.1 Andmed tiitellehe esiküljel	5
4.2 Andmed tiitellehe pöördel.....	7
4.3 Andmed eestiitellehe esiküljel	8
5 MUU INFORMATSIOON	8
5.1 Sarjas avaldatavad raamatud.....	8
5.2 Mitmeköitelised väljaanded	9
5.3 Tõlked	9
5.4 Mitmekeelsed raamatud	10
5.5 Konverentsikogumikud.....	10
5.6 Väitekirjad.....	10
5.7 Teaduslikud ja tehnilised aruanded.....	11
5.8 Noodid.....	11
Lisa NA (teatmelisa) Andmete esitamine raamatu tiitellehel	14
NÄIDE 1 Individuaalautoriga raamat	14
NÄIDE 2 Kollektiivautoriga raamat	16
NÄIDE 3 Sarjas ilmunud tõlkeraamat	18
NÄIDE 4 Sarjas ilmunud raamat sarja tiitellehega.....	20
NÄIDE 5 Kogutud teoste üksikköide sarja tiitellehega.....	23
NÄIDE 6 Mitmeköitelise väljaande üksikköide paljude autoritega	26
NÄIDE 7 Ühe tiitellehega mitmekeelne raamat	28
NÄIDE 8 Mitmekeelne artiklikogumik	30
NÄIDE 9 Konverentsikogumik	34
NÄIDE 10 Üksikteose noot	36
NÄIDE 11 Ühe helilooja teoste kogumik	38
NÄIDE 12 Mitme helilooja teoste kogumik	40
Bibliograafia	42

EESSÕNA ISO 1086:1991

ISO (Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon) on ülemaailmne riikide standardiorganisatsioonide (ISO liikmete) liit. Rahvusvahelised standardid koostatakse tavaliselt ISO tehnilistes komiteedes. Igal ISO liikmel, keda huvitab tehnilise komitee töövaldkond, on õigus olla esindatud selles komitees. Standardite koostamisest võtavad osa ka valitsustevahelised ja valitsusvälised rahvusvahelised organisatsioonid – ISO koostööpartnerid. Kõigis elektrotehnika standardimise küsimustes teeb ISO tihedat koostööd Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoniga (IEC).

Tehnilistes komiteedes heaks kiidetud rahvusvaheliste standardite kavandid esitatakse ISO täisliikmetele hääletamiseks. Rahvusvahelise standardina avaldamiseks peab kavand saama vähemalt 75 % hääletanud liikmete heakskiidu.

Rahvusvahelise standardi ISO 1086 koostas tehnilise komitee ISO/TC 46 “Information and documentation” alamkomitee SC 9 “Identification and description”.

See teine väljaanne tühistab ja asendab esimese väljaande (ISO 1086:1975). Standardi teksti on ümber korraldatud ja täiendatud, et see hõlmaks eri tüüpi raamatuid puudutavaid lisaandmeid.

INFORMATSIOON JA DOKUMENTATSIOON

Raamatu tiitelleht

Information and documentation

Title leaves of books

Tõlgendamise erimeelsuste korral on kehtiv ingliskeelne tekst	In case of interpretation disputes the English text applies
---	---

1 KÄSITLUSALA

Käesolev standard sätestab raamatu tiitellehele trükitavad andmed ja viisi, kuidas need andmed peavad olema esitatud ning paigutatud tiitellehe esiküljel, tiitellehe pöördel ja eestiitellehel. Standardi eesmärk on aidata kirjastajatel koostada tiitellehti, mis soodustavad kasutajatel (nt raamatumüüjad, dokumentalistid, autorid, bibliograafid, kataloogijad, andmebaasikoostajad) trükise ühemõttelist kirjeldamist ja viitamist.

Selle standardi mõistes on raamatuteks monograafiad, kogumikud, õppematerjalid (õpikud, töövihikud jm), pildilised väljaanded (kunsti- ja fotoalbumid, värvimisraamatud), atlased, väitekirjad, konverentsikogumikud, teaduslikud ja tehnilised aruanded, kalender-teatmikud, aastaraamatud, toimetised, noodid jms. Neid võib publitseerida üksikteostena, mitmeköiteliste väljaannetena või sarja osadena.

Eesti standardi märkus. Standard on rakendatav ka neile e-raamatutele, mis on trükitud raamatu analoogid.

Standard kehtib horisontaalse laoga raamatute kohta (mille teksti loetakse horisontaalselt vasakult paremale).

2 NORMATIIVVIITED

Järgmised standardid sisaldavad sätteid, mis käesolevas tekstis viitamise kaudu on selle standardi sätteid. Standardi avaldamise ajal kehtisid viidatud väljaanded. Kõiki standardeid vaadatakse aeg-ajalt läbi ja sellel rahvusvahelisel standardil põhinevate lepete huvipooltel on soovitatav uurida järgnevalt viidatud standardite uusima väljaande rakendamise võimalust. Kehtivate rahvusvaheliste standardite registreid peavad IEC ja ISO liikmesorganisatsioonid.

Eesti standardi märkus. Normatiivviidetes on lisatud viide rahvusvahelisele standardile ISO 10957. Kui normatiivviite asemel on käesoleva standardi tekstis esitatud viidatud standardi vastavate sätete tõlge, on andmed standardi kohta toodud jaotises "Bibliograafia".

ISO 2108:1978¹ Documentation – International standard book numbering (ISBN)

ISO 3297:1986² Documentation – International standard serial numbering (ISSN)

ISO 5127-3A):1981³ Information and documentation – Vocabulary - Section 3a): Acquisition, identification, and analysis of documents and data

ISO 10957:1993 Information and documentation – International standard music number (ISMN)

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Selle standardi raames kehtivad järgnevad terminid ja määratlused.

Märkus 1. Sobivuse korral on kasutatud varasemaid määratlusi, viidates nende allikale.

Märkus 2. Määratletud terminid on esitatud rahvusvahelise standardi ISO 1086:1991 ingliskeelses tekstis olevas järjestuses.

3.1

irdlisa (accompanying material)

raamatu põhiosaga koos avaldatud lahtine lisa, mis on mõeldud kasutamiseks põhiosaga, nt kaardid, harjutus- ja töövihik, üksikud eraldi lehed, kassett, CD, CD-ROM, DVD, lüümikud jms

Eesti standardi märkus. Irdlisa võib moodustada põhiosaga lahutamatu komplekti või olla selle iseseisev osa.

3.2

autor (author)

raamatu intellektuaalse või kunstilise sisu eest vastutav üksikisik (ehk individuaalautor). Kui raamatu sisu eest on vastutav organisatsioon, käsitletakse seda sarnaselt autoriga.

3.3

elkirje (cataloguing in publication (CIP))

enne raamatu ilmumist kirjastaja või bibliograafiaasutuse koostatud kirjeldus

[ISO 5127]

3.4

impressum, kolofoon (colophon)

tiitellehe pöördel või raamatu lõpus asuvad andmed kirjastamise ja trükkimise kohta

(kohandus standardist ISO 5127)

¹ Eesti standardi märkus. Kehtib standard ISO 2108:1992, mis on avaldatud eesti keeles.

² Eesti standardi märkus. Kehtib standard ISO 3297:1998, mis on avaldatud eesti keeles.

³ Eesti standardi märkus. Kehtib standard ISO 5127:2001, mis on avaldatud eesti keeles.